

Tataramon na Tagalog

Gikan sa Bikol Sentral na Wikipedia, an talingkas na ensiklopedya

An **Tagalog** sarô sa mga darakulang tataramon sa Filipinas. Igwa ining apat na mayor na diyalekto: Manilenyo (ofisialmente iyo an tataramon na Filipino), Bulakenyo, Batanggenyo, asin Marindukenyo.

Mga laog

Uusipon

Klasipikasyon

Ponolohiya

Toltolan

Hilingon man

Mga panluwas na takod

Uusipon

An tataramon na *Tagalog* gikan sa *tagá-ilog* (*tagá-sulóng* o *salog*), halì sa *tagá-* na nangangahulugan tinubò kan *ilog* boot sabihon "salog". Nangangahulugan ining "mga nag-eerok sa sulong o salog.

An Doctrina Cristiana (Kristyanong Katokdoan) kan 1593 an pinakaenot na librong naisurat sa Tagalog. Pigsurat ini sa Kastila asin duwang bersyon kan Tagalog; an sarô nakasurat sa kurit na Baybayin asin an sarô nyaon sa alpabetong Latin.

Kan 1937, pigpili an Tagalog komo basehan kan nasyunal na tataramon kan National Language Institute.

Klasipikasyon

An Tagalog sarong tataramon na Filipinas Central na myembro kan pamilya nin tataramon na Austronesyo.

Ponolohiya

An Tagalog igwang 21 ponema, 16 katanog asin 5 patanog.

Tagalog

Wikang Tagalog

Pagsayod	[teˈgaːlog]
Katutubo sa	<u>Filipinas</u>
Rehiyon	<u>Manila</u> , <u>Sur na Tagalog</u> asin <u>Sentral Luzon</u>
Katutubo	<u>mga tawo nin Tagalog</u>
Katutubong mga parataram	28 milyon (2007) ^[1] <div>45 milyon na mga parataram nin <u>L2</u> (2013)^[2]<div>Total: 70+ million (2000)^[3]</div></div>
Pamilya nin Tataramon	<div>Austronesyo<ul style="list-style-type: none"><u>Malayo-Polinesyo</u><ul style="list-style-type: none"><u>Filipino</u><ul style="list-style-type: none"><u>Sentral Filipino</u><ul style="list-style-type: none">Tagalog</div>
Mga amay na porma	<div>Proto-Filipino<ul style="list-style-type: none"><u>Suanoy na Tagalog</u><ul style="list-style-type: none">Klasikal na Tagalog</div>
Mga pormang Estandarte	<u>Filipino</u>
Mga Diyalektos	<div>Bataan<div>Batangas<div>Bulacan<div>Lubang<div>Manila<div>Marinduque<div>Tanay–Paete (Rizal-Laguna)<div>Tayabas (Quezon)<div>Mindoro</div></div></div></div></div></div></div></div></div>
Sistema nin pagsurat	<u>Latin (Tagalog/Alpabetong Filipino)</u> , <div><u>Philippine Braille</u><div><u>Baybayin</u> (panhistoriya)</div></div>

Toltolan

1. Mikael Parkvall, "Världens 100 största språk 2007" (The World's 100 Largest Languages in 2007), in *Nationalencyklopedin*
2. Filipino (<https://www.ethnologue.com/18/language/fil/>) at *Ethnologue* (18th ed., 2015)
3. *Resulta mula sa 2000 Census of Population and Housing: Educational Characteristics of the Filipinos* (<https://web.archive.org/web/20080127174205/http://www.census.gov.ph/data/sectordata/sr05153tx.html>), National Statistics Office, 18 March 2005, archived from the original (<https://www.census.gov.ph/data/sectordata/sr05153tx.html>) on 27 January 2008
4. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, eds. (2017). "Tagalogic" (<http://glottolog.org/resource/language/id/taga1280>). *Glottolog 3.0*. Jena, Germany: Max Planck Institute for the Science of Human History.
5. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, eds. (2017). "Tagalog/Filipino" (<http://glottolog.org/resource/language/id/taga1269>). *Glottolog 3.0*. Jena, Germany: Max Planck Institute for the Science of Human History.

Hilingon man

- [Tataramon na Filipino](#)
- [Komisyon sa Wikang Filipino](#)

Mga panluwas na takod

- [Tagalog dictionary](http://www.websters-online-dictionary.org/definition/Tagalog-english/) (<http://www.websters-online-dictionary.org/definition/Tagalog-english/>)
- [Tagalog: A Brief Look at the National Language](http://iloko.tripod.com/tagamida.html) (<http://iloko.tripod.com/tagamida.html>)
- [Searchable version of Calderon's English-Spanish-Tagalog dictionary](http://www.bohol.ph/calderon.php) (<http://www.bohol.ph/calderon.php>).
- [KalyeSpeak - Free Filipino Language Lessons](http://kalyespeak.mypodcast.com/) (<http://kalyespeak.mypodcast.com/>) Audio samples and Filipino lessons
- [An English to dialects of Tagalog and Sugbuanon languages Translator](http://tagalogsugbuanontranslator.blogspot.com) (<http://tagalogsugbuanontranslator.blogspot.com>)

Opisyal na estado

Opisyal na tataramon sa	 Philippines (sa porma kan Filipino)
Binistado kan minoridad tataramon sa	 Philippines (Panrehiyon na tataramon; apwera sa nasyunal na estandarteng Filipino)
Sa regulasyon kan	Komisyon sa Wikang Filipino

Mga kodigo nin tataramon

ISO 639-1	tl (https://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/langcodes_name.php?iso_639_1=tl)
ISO 639-2	tgl (https://www.loc.gov/standards/iso639-2/php/langcodes_name.php?code_ID=444)
ISO 639-3	tgl – inklusibong kodigo Individual code: fil – Filipino
Glottolog	taga1280 (http://glottolog.org/resource/language/id/taga1280) Tagalogic ^[4] taga1269 (http://glottolog.org/resource/language/id/taga1269) Tagalog/Filipino ^[5]
Linguasphero	31-CKA

Panpredominante mga lugar na nagtataram nin Tagalog sa Filipinas. Nagrerepresentar nin

mga eskema nin kulay sa apat na mga sona nin diyalektos kan tataramon: Norte, Sentral, Sur asin Marinduque. An mayoridad na mga residente nasa Camarines Norte asin Camarines Sur na nagtataram nin Bikol bilan saindang enot na tataramon alagad an mga provincia na ini igwang boot sabihon sa mga minoriyang Tagalog. Sa kadagdagan, Piggagamit an Tagalog bilan panduwang tataramon sa bilog na Filipinas.

Kurit kan Baybayin na Tagalog o Alibata

H • O • L (https://bcl.wikipedia.org/w/index.php?title=Mga_tataramon_na_Filipino&action=edit)

Norteng Filipino

Bataniko (Bashiiko) ?

Itbayat • Ibatan • Yami

Ilokano • Arta † • Dicamay Agta †

Ibanag • Isnag • Atta • Itawis •

Lambak nin Cagayan Yogad • Cagayan Aeta • Gaddang • Ga'dang

Norteng

Luzon

Pangasinan • Norteng Alta •

Sur Alta • Isinai • Itneg • Kalinga •

Sur-Sentral Ifugao • Tuwali ? • Balangao •

Kordilyera Bontok-Finallig • Kankanaey •

Ilongot • Ibaloi • Iwaak • Kallahan •

Karao

Kapampangan • Remontado Agta (Sinauna) • Abellen •

Sentral Luzon Ambala • Bolinao • Botolan • Mag-antsi • Mag-indi • Mariveleño • Sambal

Norteng Mindoro

Alangan • Iraya • Tadyawan

Mas Dakulang

Sentral

Filipino ?

Sur Mindoro

Buhid • Hanuno'o • Tawbuid

Sentral

Filipino

Tagaliko

Tagalog • Kasiguranin

Bikol

Bikol Sentral • Isarog Agta •

Bukid Iraya Agta • Albay Bikol •

Bukid Iriga Agta • Rinconada •

Pandan Bikol

		Cebuano (Boholano) · Hiligaynon · Waray · Tausug · Karay-a · Aklanon · Capiznon · Asi · Baybayanon · Bisayá
		Kabalian · Bantayanan · Porohanon · Romblomanon · Caluyanon · Onhan · Cuyunon · Ratagnon · Surigaonon · Butuanon
	Bisakol ?	Masbateño · Sorsoganon
Dae maklasipikar	Sulod	Magahat · Karolanos · Ata †
Mansakan	Dabawenyo · Kalagan · Kamayo · Mamanwa · Mandaya · Mansaka	
Palawan	Aborlan Tagbanwa · Sentral Tagbanwa · Palawan Batak · Palawano	
	Subanon	
	Danao	Maguindanao · Maranao · Iranun
Mindanao	Agusan · Ata Manobo · Matigsalug · Obo · Ilianen · Sulnupang Bukidnon · Binukid · Higaonon · Kagayanen · Kamigin · Cotabato Manobo · Sarangani · Tagabawa	
	Manobo	
Gorontalo-Mongondow	Bolango · Buol · Bintauna · Gorontalo · Kaidipang · Lolak · Suwawa · Mongondow · Ponosakan	
Kalamian	Agutaynen · Calamian Tagbanwa	
Biliko	Bagobo · B'laan · T'boli · Tiruray	
Sangiriko	Sangir · Talaud · Bantik · Ratahan	
Minahasan	Tonsawang · Tontemboan · Tombulu · Tondano · Tonsea	
Dae maklasipikar	Umiray Dumaget · Ati	
	Manide-Inagta	Inagta Alabat · Manide
an † nagpapahiling nin extinct status · an ? nagpapahiling nin sigalot sa klasipikasyon		
<div>H · O · L (https://bcl.wikipedia.org/wiki/Mga_tataramon_na_Filipinas · Mga tataramon na Filipinas · _Filipinas&action=edit)</div>		
Opisyal na mga tataramon	Filipino · Ingles	
Mga tataramon na Rehiyunal	Aklanon · Bikol · Cebuano · Chavacano · Hiligaynon · Ibanag · Ilokano · Ibatan · Kapampangan · Kinaray-a · Maguindanao · Maranao · Pangasinense · Sambal · Surigaonon · Tagalog · Tausug · Winaray · Yakan	
Katutubong mga tataramon (kan rehiyon)	Luzon	Iloko
	Bolinao	
	Cordillera	Atta · Balangao · Bontok · Ga'dang · Kalinga ·

	Kallahan • Kankanaey • Ibaloi • Ifugao • Isnag • Itneg • Itawis • Iwaak • Malaweg • Tuwali
	Arta • Atta • Cagayan Agta Sentral • Dinapigue Agta • Dupaningan Agta • Gaddang • Ilongot • Isinai • Itbayat • Itawis • Kallahan • Karao • Malaweg • Nagtipunan Agta • Paranan Agta • Paranan • Yogad • Abellen • Ambala • Antsi • Botolan • Casiguran Dumagat Agta • Indi • Kasiguranin • Mariveleño • Norteng Alta • Sur na Alta • Umiray Dumaget
Lambak nin Cagayan	
	Inagta Alabat • Manide • Remontado Agta • Sur na Alta • Umiray Dumaget
Katahawan na Luzon	
Calabarzon	
Metro Manila	Hokaglish • Taglish
	Agutaynen • Alangan • Asi • Kalamian Tagbanwa • Sentral na Tagbanwa • Cuyonon • Iraya • Kagayanen • Molbog • Onhan • Palawan Batak • Palawano • Ratagnon • Romblomanon • Tadyawan • Albay Bikol • Inagta Partido • Manide • Masbateño • Bukid Iraya Agta • Pandan Bikol • Rinkonada Bikol • Sorsoganon • Sur Catanduanes Bikol
Mimaropa	
Bikol	
	Visayas
Sulnupang Kabisayaan	Ati • Caluyanon • Capiznon • Sulod
Isla nin Negros (defunct)	Ata • Karolanos • Magahat
Katahawan na Kabisayaan	Bantayanon • Eskayan • Porohanon
Subangan na Kabisayaan	Abaknon • Baybay • Kabalian
	Mindanao
Tangway nin Zamboanga	Subanon • Bukid • Higaonon • Ilianen • Iranun • Kamigin • Matigsalug • Subanon • Sulnupang Bukidnon • Agusan • Ata Manobo • Butuanon • Higaonon • Kamayo • Mamanwa • Bagobo • B'laan • Dabawenyo • Kalagan • Mandaya • Mansaka • Obo • Sangir • Sarangani • Tagabawa
Norteng Mindanao	
Caraga	
Davao	

	<u>Soccsksargen</u> B'laan • Cotabato Manobo • Ilianen • Iranun • Obo • Tboli • Tiruray
	<u>Muslim Mindanao</u> Iranun • Pangutaran Sama • Sama
Immigranteng mga tataramon	Arabe • Basque • Intsik (Hokkien) • Mandarin • Pranses • Aleman • Nipongo • Koreano • Malay (Indonesian) • Malaysian • Sindhi • Espanyol (Historiya) • Bietnames
Pansinyal na tataramon	Pansinyal na Amerika • Pansinyal na Filipinas
Historikal na mga tataramon	Proto-Filipinas • Suanoy na Tagalog (lumang tagalog)

 Sarong *tamboan* an artikulong ini. Makakatabang ka sa Wikipedia sa pagpoon (https://bcl.wikipedia.org/w/index.php?title=Tataramon_na_Tagalog&action=edit) kaining pahina.

Pinaghugot gikan sa "https://bcl.wikipedia.org/w/index.php?title=Tataramon_na_Tagalog&oldid=175566"

Huring pigliwat an pahinang ini kan 7 Setyembre 2018, alas 01:49.

An teksto makukua sa irarom kan [Creative Commons Attribution-ShareAlike License](#); tibaad igwa pang ibang patanid. Hilingon an [Terms of Use](#) para sa detalye.